

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 6 «ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ»

(дисципліна вибіркова)

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Освітньо-професійна програма «Освітні, педагогічні науки»

Мова викладання українська

Розробник к.с.-г.н., професор Параняк Роман Петрович

Портфоліо викладача

<http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/user/profile.php?id=115>

Е-mail ecology@lvet.edu.ua

Сторінка курсу в Віртуальному навчальному середовищі

<http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=2022>

Консультації за графіком

1. Анотація дисципліни. Дисципліна «Екологія людини» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Вона має прикладне спрямування на оволодіння загальними знаннями, вміннями та навичками щодо проблем взаємодії людини та природного середовища.

2. Мета та завдання дисципліни. Мета навчальної дисципліни – формування знань щодо оптимального існування людини в екологічно безпечному навколишньому середовищі, розуміння механізмів взаємодії людини і довкілля, аналізу першочергових вимог для збереження генофонду людської популяції.

Завдання дисципліни:

-знання про здоров'я людини, показники здоров'я (демографічні, захворюваність, фізичний розвиток, інвалідність). Загальні соціально-економічні умови та медико-біологічні чинники, які впливають на стан здоров'я населення. Поняття індивідуального та суспільного здоров'я.

-екологічно-небезпечні фактори довкілля: хімічні, фізичні, біологічні, їх негативний вплив на здоров'я населення. Оцінка ризиків для здоров'я населення від забруднення довкілля. Управління ризиками.

-основи особистої профілактики та гігієни. Гігієна праці та відпочинку в умовах науково-технічного прогресу. Профілактика негативного впливу комп'ютерної техніки на здоров'я. Харчування людей розумової праці.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Екологія людини» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: «Методологія наукових досліджень», «Філософія освіти та педагогічна етика».

4. Постреквізити. Здобуті знання з «Екологія людини» є підґрунтям для виконання окремих розділів кваліфікаційної роботи.

5. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

<i>Програмні результати навчання</i>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ основні питання навчальної дисципліни, її мету та завдання; ✚ аутоекологію людини; ✚ синекологію популяцій людей; ✚ рівні взаємовідносин між людиною та середовищем її існування; ✚ соціум людей (мікро- та макропопуляції) та середовище (структура та функції, взаємодія між ними, хвороби); ✚ фізичні, хімічні та біологічні фактори негативного впливу на структуру завдань та методів дослідження екології людини. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ визначати показники, які характеризують популяцію людини та стан середовища її мешкання; ✚ аналізувати та оцінювати негативний вплив на здоров'я чинників довкілля; ✚ аналізувати процеси, що відбуваються сьогодні в антропоєкосистемах різного рівня (від локальних до глобальної); ✚ розробляти алгоритми мінімізації екологічних ризиків; ✚ складати екологічні прогнози впливу факторів зовнішнього середовища на реалізацію генотипу; ✚ здійснювати оцінку ризиків для здоров'я населення від забруднення довкілля та прогнозувати можливі зміни у стані здоров'я людини.
--------------------------------------	---

6. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	12	12
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	6	6
• практичні заняття, год.	6	6
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	78	78
Форма контролю	залік	залік

7. Дидактична карта дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Предмет і зміст курсу «Екологія людини».												

Тема 1. «Екологія людини» та її місце в системі природоохоронних наук	12	2	-	-	-	10	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Вплив факторів довкілля на організм людини.	12	-	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 3. Антропогенні порушення біосфери та їх вплив на популяцію людей.	12	2	-	-	-	10	12	2	-	-	-	10
Тема 4. Харчування людини та нормування якості харчових продуктів.	12	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Людські популяції.	12	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	12
Разом за розділом	60	4	2	-	-	54	60	4	2	-	-	54
Розділ 2. Природні ресурси планети та людина												
Тема 6. Природні ресурси.	10	2	-	-	-	8	10	2	-	-	-	8
Тема 7. Природні і антропогенні екологічні катастрофи.	10	-	2	-	-	8	10	-	2	-	-	8
Тема 8. Основні стратегічні напрямки виживання людської цивілізації в умовах екологічної кризи.	10	-	2	-	-	8	10	-	2	-	-	8
Разом за розділом	30	2	4	-	-	24	30	2	4	-	-	24
Усього годин	90	6	6	-	-	78	90	6	6	-	-	78

8. Рекомендована література

Базова

1. Василенко І. А. Збірник задач та вправ з екології та хімії навколишнього середовища : навчальний посібник, вид. 3-є доп. і перероб. Дніпропетровськ: «Акцент ПП», 2015. 216 с.
2. Василенко І. А., Трус І. М., Півоваров О. А., Фролова Л. А. Екологія людини. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 183 с.
3. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих навч. закладів / В. Ф. Москаленко та ін. Вінниця : Нова Книга, 2013. 560 с.
4. Дубовий В. І., Дубовий О. В. Екологічна культура: навч. посіб. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 256 с.
5. Залеський І. І. Екологія людини : підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Рівне : НУВГП, 2013. 385 с.
6. Петрук В. Г., Турчик П. М., Бобко О. О. Екологія людини. Ч. І: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2012. 148 с.

7. Роїк В. В., Параняк Р. П., Янович Д. О. Природно-екологічні аспекти динаміки населення Львівської області. *Сільський господар*, 2012, №3/4. С. 24-28.
8. Соломенко Л. І. Екологія людини: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. 120 с.

Допоміжна

9. Гнатів П. С, Нечай О. С, Хірівський П.Р., Капрусь І.Я., Бучко А.М. Становлення і сучасна концепція екології людини. *Вісник проблем біології і медицини*. 2018. №1 (142). С. 11–15.
10. Єрмоленко А.М. Соціальна етика та екологія. Гідність людини – шанування природи: монографія. К. : Лібра, 2010. 408 с.
11. Кунах О.М., Жуков О.В. Соціальна екологія: навчально-методичний посібник. Дніпро: типографія «АРБУЗ», 2021. 61 с.
12. Ластков Д. О., Сергета І. В., Швидкий О. В., Сергієнко А. Ю., Нужна О. Д., Михайлова Т. В., Вихованець Т. А., Лаврік О. О. Основи екології та профілактична медицина : підручник. Київ : ВСВ Медицина, 2017. 472 с.
13. Маркович В. П. Аналіз безпеки води та харчових продуктів за мікробіологічними показниками (за матеріалами роботи санепідслужби Закарпатської області в 2011 році) : м-ли науковопрактичної конференції «Актуальні питання гігієни та екологічної безпеки України». Київ, 2012. С. 57–58.
14. Маркович В. П., Петричко В. І., Орел В. В. Оцінка стану забруднення атмосферного повітря в Ужгороді та його вплив на поширеність хвороб органів дихання серед дітей. Гігієна населених місць. Київ, 2012. №59. С. 57–62.
15. Маркович В. П., Шніцер Р. І., Брич В. Д. Якість води за мікробіологічними та санітарнохімічними показниками (за матеріалами роботи санепідслужби Закарпатської області за 2011-2012 рр.) : м-ли міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції «Вода і здоров'я людини». Свалява, 2013. С. 57–59.
16. Слабкий Г. О., Шафранський В. В., Миронюк В. І., Качала Л. О. Основні напрямки наукових досліджень у сфері громадського здоров'я Україна. Здоров'я нації. 2017. №2 (43). 142 с.
17. Смолінська О.Є. Теоретико-методологічні засади організації культурно-освітнього простору педагогічних університетів України: монографія / За наук. ред. проф. Г. П. Васяновича ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Суми : Університетська книга, 2014. 366 с.

9. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>
Львівська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.lounb.lviv.ua>
Законодавство України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
Всеукраїнська екологічна ліга. URL: <http://www.ecoleague.net/index.php>
Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua>
Міністерство екології та природних ресурсів України. URL: <https://menr.gov.ua>
Науково-популярний сайт VitaMarg. URL: <http://www.vitamarg.com/eco>
Нормативно правова база у сфері екології. URL: <http://www.rada.kiev.ua>
Greenpeace International. URL: <http://www.greenpeace.org>.

Силабус навчальної дисципліни розглянутий та схвалений на засіданні кафедри екології протокол № 11 від «17» червня 2022 року
завідувач кафедри екології, професор

 Параняк Р. П.

Погоджено навчально-методичною комісією
Спеціальності «Освітні, педагогічні науки»

Протокол № 6 від «16» червня 2022 р.

Голова НКМС _____

Смолінська О.Є.

Затверджено рішенням навчально-методичної ради
факультету громадського розвитку і здоров'я

протокол № 10 від «22» червня 2022 р.

Голова НМРФ _____

Сливка Н.Б.